

program finansowany ze środków PFRON

Szczegółowe kryteria przyznawania dofinansowania ze sposobem zróżnicowania wysokości dofinansowania.

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu. Maksymalna kwota dofinansowania wynosi **70.000 zł, przy czym w przypadku zakupu niestacjonarnego/mobilnego fotela/fotelika do przewozu osoby niepełnosprawnej - 8.000 zł.**

Wysokość minimalnego udziału własnego osoby niepełnosprawnej wynosi 10% ceny brutto zakupu/usługi.

Częstotliwość udzielenia pomocy – ponowna pomoc może być udzielana po upływie 3 lat licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy.

Adresatem programu jest osoba niepełnosprawna, która:

1. posiada z powodu dysfunkcji narządu ruchu znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności. W przypadku osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu, która nie jest przyczyną wydania orzeczenia należy przedstawić zaświadczenie lekarza specjalisty, potwierdzające iż następstwem schorzeń, stanowiących podstawę orzeczenia jest dysfunkcja narządu ruchu,
2. jest w wieku do lat 18 lub jest w wieku aktywności zawodowej lub jest zatrudniona,

dysfunkcja narządu ruchu (Obszar A) – należy przez to rozumieć dysfunkcję stanowiącą podstawę orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (także orzeczenia o niepełnosprawności), w przypadku osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu, która nie jest przyczyną wydania orzeczenia dot. niepełnosprawności, ale jest konsekwencją ujętych w orzeczeniu schorzeń (np. o charakterze neurologicznym - symbol orzeczenia: 10-N lub całościowych zaburzeń rozwojowych – symbol orzeczenia: 12-C), wnioski mogą zostać pozytywnie zweryfikowane pod względem formalnym pod warunkiem, że wnioskodawca dołączy do wniosku zaświadczenie lekarza specjalisty potwierdzające, iż następstwem schorzeń, stanowiących podstawę orzeczenia jest dysfunkcja narządu ruchu.

oprzyrządowanie samochodu (Obszar A Zadanie 1) – należy przez to rozumieć dostosowane do indywidualnych potrzeb związanych z rodzajem niepełnosprawności adresata programu urządzenie (montowane fabrycznie lub dodatkowo) lub również wyposażenie samochodu, które umożliwia użytkowanie samochodu przez osobę niepełnosprawną z dysfunkcją ruchu lub przewożenie samochodem osoby niepełnosprawnej oraz niezbędnego

sprzętu rehabilitacyjnego; do mobilnych przedmiotów można zaliczyć przykładowo: specjalny fotel pasażera, w tym fotelik dziecięcy, podnośnik lub najazd/podjazd/rampę podjazdową do wózka inwalidzkiego, dodatkowe pasy do mocowania wózka inwalidzkiego itp.

pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do samochodu – należy przez to rozumieć taką sytuację, gdy wnioskodawca, będąc posiadaczem samochodu otrzymuje dofinansowanie na jego oprzyrządowanie; w przypadku, gdy wnioskodawca na dzień złożenia wniosku nie jest posiadaczem samochodu (dopiero zamierza zakupić samochód), pomoc może zostać przekazana, gdy stanie się jego posiadaczem (właścicielem lub współwłaścicielem); w przypadku osób niepełnoletnich i pozbawionych zdolności do czynności prawnych, posiadaczem samochodu jest wnioskodawca (opiekun prawny lub przedstawiciel ustawowy); w przypadku, gdy wnioskodawca ubiega się o dofinansowanie wyłącznie sprzętu/urządzeń mobilnych (niemontowanych w samochodzie na stałe), posiadanie samochodu może być udokumentowane aktualną umową (np. umowa użytkowania, najmu, użyczenia, dzierżawy itd.); pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania nie dotyczy zakupu samochodu tylko oprzyrządowania; do rozliczenia udzielonego dofinansowania niezbędny jest dokument wskazujący wysokość kosztu zakupu lub montażu oprzyrządowania do samochodu (np. wyodrębniona pozycja objęta dofinansowaniem lub odpowiednia adnotacja/uwaga na fakturze VAT, opinia rzeczoznawcy);

osoba w wieku aktywności zawodowej – należy przez to rozumieć osoby od 16 roku życia, które nie osiągnęły wieku emerytalnego.

zatrudnienie – należy przez to rozumieć:

- a) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony lub określony, jednakże nie krótszy niż 3 miesiące,
- b) stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę, jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony; okres ten nie może być krótszy niż 3 miesiące,
- c) działalność rolniczą w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- d) działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców,
- e) zatrudnienie na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy (okresy obowiązywania umów następujących po sobie, sumują się),
- f) w przypadku modułu I także: staż zawodowy w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wolontariat w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jeśli porozumienie z korzystającym obejmuje co najmniej 6 miesięcy i trwa na dzień złożenia wniosku oraz zawarcia umowy dofinansowania, okresy zatrudnienia wnioskodawcy w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres zatrudnienia.

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 2 i 3: Pomoc w uzyskaniu prawa jazdy kategorii B i pozostałych kategorii, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu lub z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,

Maksymalna kwota dofinansowania wynosi **5.280 zł**, w tym:

- a) dla kosztów kursu i egzaminów kategorii B – **2.310 zł**,
- b) dla kosztów kursu i egzaminów pozostałych kategorii – **3.850 zł**,
- c) dla pozostałych kosztów uzyskania prawa jazdy w przypadku kursu poza miejscowością zamieszkania wnioskodawcy (koszty związane z zakwaterowaniem, wyżywieniem i dojazdem w okresie trwania kursu) – **880 zł**,
- d) do kosztów usług tłumacza migowego – **550 zł**. Wysokość minimalnego udziału własnego osoby niepełnosprawnej wynosi **10%** kosztów uzyskania prawa jazdy.

Częstotliwość udzielenia pomocy – ponowna pomoc może być udzielana po upływie **3 lat** licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy.

Adresatem programu jest osoba niepełnosprawna, która:

1. posiada znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
2. jest w wieku aktywności zawodowej,
3. posiada dysfunkcję narządu ruchu stanowiącą podstawę orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (także orzeczenie o niepełnosprawności), a w przypadku osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu, która nie jest przyczyną wydania orzeczenia zaświadczenie lekarza specjalisty, potwierdzające iż następstwem schorzeń, stanowiących podstawę orzeczenia jest dysfunkcja narządu ruchu,
4. posiada dysfunkcję narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,
5. nie ma przeciwwskazań zdrowotnych do kierowania pojazdem określonej kategorii.

dysfunkcja narządu ruchu (Obszar A) – należy przez to rozumieć dysfunkcję stanowiącą podstawę orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (także orzeczenia o niepełnosprawności), w przypadku osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu, która nie jest przyczyną wydania orzeczenia dot. niepełnosprawności, ale jest konsekwencją ujętych w orzeczeniu schorzeń (np. o charakterze neurologicznym - symbol orzeczenia: 10-N lub całościowych zaburzeń rozwojowych - symbol orzeczenia: 12-C), wnioski mogą zostać pozytywnie zweryfikowane pod względem formalnym pod warunkiem, że wnioskodawca dołączy do wniosku zaświadczenie lekarza specjalisty potwierdzające, iż następstwem schorzeń, stanowiących podstawę orzeczenia jest dysfunkcja narządu ruchu.

dysfunkcja narządu słuchu w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego (Obszar A Zadanie 3) – należy przez to rozumieć dysfunkcję narządu

śluchu stanowiącą powód wydania orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, w efekcie której osoba niepełnosprawna komunikuje się z otoczeniem metodami wspomagającymi/alternatywnymi, a dla prawidłowej komunikacji w trakcie kursu i egzaminu na prawo jazdy, zgodnie z oświadczeniem/ zapotrzebowaniem wnioskodawcy, niezbędne jest wsparcie w formie usługi tłumacza migowego.

koszt kursu i egzaminów (Obszar A Zadanie 2 i Zadanie 3) – należy przez to rozumieć koszty związane z uczestnictwem osoby niepełnosprawnej w kursie i przeprowadzeniem egzaminu, w tym także wszelkie opłaty z nimi związane oraz jazdy doszkalające.

prawo jazdy – należy przez to rozumieć dokument wydany przez odpowiednie organy państwowe, potwierdzający uprawnienia jego posiadacza do prowadzenia pojazdów mechanicznych, z wyłączeniem kategorii: A, A1, A2 i AM;

osoba w wieku aktywności zawodowej – należy przez to rozumieć osoby od 16 roku życia, które nie osiągnęły wieku emerytalnego.

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

Zadanie 4: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu.

Maksymalna kwota dofinansowania wynosi – **4.400zł**. Wysokość minimalnego udziału własnego osoby niepełnosprawnej wynosi **10%** ceny brutto zakupu/usługi.

Częstotliwość udzielenia pomocy – ponowna pomoc może być udzielana po upływie **3 lat**, licząc od początku roku następującego po roku w którym udzielono pomocy.

Adresatem programu jest osoba niepełnosprawna, która:

1. posiada znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
2. jest w wieku aktywności zawodowej lub jest zatrudniona,
3. posiada dysfunkcję narządu słuchu stanowiącą powód wydania orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku, gdy orzeczenie wydane jest z innego powodu – ubytek słuchu powyżej 70 decybeli w uchu lepszym musi zostać potwierdzony w odpowiednim dokumencie lub zaświadczeniu wydanym przez lekarza specjalistę.

oprzyrządowanie samochodu - należy przez to rozumieć dostosowane do indywidualnych potrzeb związanych z rodzajem niepełnosprawności wnioskodawcy wyposażenie/technologie, sprzęty i urządzenia, montowane w samochodzie, a także inne np. mobilne sprzęty i urządzenia również technologie i oprogramowanie, które umożliwiają użytkowanie samochodu przez osobę niepełnosprawną z dysfunkcją słuchu, w tym wspomagające poprawną komunikację z osobą niesłyszącą (komunikator, tablet ze specjalnym oprogramowaniem), sygnalizatory i aplikacje, z wyłączeniem aparatów słuchowych.

pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do samochodu – należy przez to rozumieć taką sytuację, gdy wnioskodawca, będąc posiadaczem samochodu otrzymuje dofinansowanie na jego oprzyrządowanie; w przypadku, gdy wnioskodawca na dzień złożenia wniosku nie jest posiadaczem samochodu (dopiero zamierza zakupić samochód), pomoc może zostać przekazana, gdy stanie się jego posiadaczem (właścicielem lub współwłaścicielem); w przypadku osób niepełnoletnich i pozbawionych zdolności do czynności prawnych, posiadaczem samochodu jest wnioskodawca (opiekun prawny lub przedstawiciel ustawowy); w przypadku, gdy wnioskodawca ubiega się o dofinansowanie wyłącznie sprzętu/urządzeń mobilnych (niemontowanych w samochodzie na stałe), posiadanie samochodu może być udokumentowane aktualną umową (np. umowa użytkowania, najmu, użyczenia, dzierżawy itd.); pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania nie dotyczy zakupu samochodu tylko oprzyrządowania; do rozliczenia udzielonego dofinansowania niezbędny jest dokument wskazujący wysokość kosztu zakupu lub montażu oprzyrządowania do samochodu (np. wyodrębniona pozycja objęta dofinansowaniem lub odpowiednia adnotacja/uwaga na fakturze VAT, opinia rzeczoznawcy);

dysfunkcja narządu słuchu (Obszar A Zadanie 4) – należy przez to rozumieć dysfunkcję narządu słuchu stanowiącą powód wydania orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku, gdy orzeczenie jest wydane z innego powodu ubytek słuchu powyżej 70 decybeli (db) w uchu lepszym, stan ten musi być potwierdzony w odpowiednim dokumencie lub zaświadczeniu wydanym przez lekarza specjalistę.

osoba w wieku aktywności zawodowej – należy przez to rozumieć osoby od 16 roku życia, które nie osiągnęły wieku emerytalnego.

zatrudnienie – należy przez to rozumieć:

- a) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony lub określony, jednakże nie krótszy niż 3 miesiące,
- b) stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę, jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony; okres ten nie może być krótszy niż 3 miesiące,
- c) działalność rolniczą w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- d) działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców,
- e) zatrudnienie na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy (okresy obowiązywania umów następujących po sobie, sumują się),
- f) w przypadku modułu I także: staż zawodowy w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wolontariat w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jeśli porozumienie z korzystającym obejmuje co najmniej 6 miesięcy i trwa na dzień złożenia wniosku oraz zawarcia umowy dofinansowania, okresy zatrudnienia wnioskodawcy w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres zatrudnienia.

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych.

Maksymalna kwota dofinansowania wynosi:

- a) dla osoby niewidomej – **10.000 zł**, oraz **16.500 zł** na urządzenia brajłowskie (łącznie **26.500 zł**);
- b) dla pozostałych adresatów w zadaniu – **10.000zł**;

Wysokość minimalnego udziału własnego osoby niepełnosprawnej wynosi **10%** ceny brutto zakupu/usługi.

Częstotliwość udzielania pomocy – pomoc może być udzielana po upływie **5 lat** od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy.

Adresatem programu jest osoba niepełnosprawna, która:

1. posiada znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności,
2. jest w wieku do lat 18 lub jest w wieku aktywności zawodowej lub jest zatrudniona,
3. posiada dysfunkcję obu kończyn górnych lub narządu wzroku,
4. dysfunkcja obu kończyn górnych musi zostać potwierdzona zaświadczeniem lekarskim wydanym przez lekarza specjalistę: wrodzony brak lub amputację obu kończyn górnych – co najmniej w obrębie przedramienia, a także dysfunkcję charakteryzującą się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie obu kończyn górnych w stopniu znacznie utrudniającym korzystanie ze standardowego sprzętu elektronicznego, wynikającą ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. porażenia mózgowie, choroby neuromięśniowe),
5. gdy dysfunkcja narządu wzroku nie jest przyczyną wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności wówczas należy przedłożyć zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,05 lub ma zwężenie pola widzenia do 20 stopni.
6. osoby niepełnosprawne w wieku do 16 roku życia muszą przedłożyć zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,3 lub ma zwężenie pola widzenia do 30 stopni, z uwzględnieniem **osoby niewidomej**.

dysfunkcja narządu wzroku (Obszar B Zadanie 1) – należy przez to rozumieć dysfunkcję wzroku stanowiącą powód wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, a także w przypadku:

- a) gdy dysfunkcja narządu wzroku nie jest przyczyną wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, ale wnioskodawca przedłoży zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wniosek, ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,05 lub ma zwężenie pola widzenia do 20 stopni,
- b) osób niepełnosprawnych w wieku do 16 roku życia – gdy wnioskodawca przedłoży zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wniosek, ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,3 lub ma zwężenie pola widzenia do 30 stopni, z uwzględnieniem **osoby niewidomej**).

osoba niewidoma – należy przez to rozumieć osobę niepełnosprawną z dysfunkcją narządu wzroku, o której mowa powyżej z tym, że w przypadku:

- a) osoby posiadającej znaczny stopień niepełnosprawności, ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym jest równa lub niższa niż 0,05 lub pole widzenia jest zwężone do 20 stopni,
- b) osoby niepełnosprawnej w wieku do 16 roku życia, ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym jest równa lub niższa niż 0,1 lub pole widzenia jest zwężone do 30 stopni, co musi wynikać z zaświadczenia lekarskiego wystawionego przez lekarza okulistę.

dysfunkcja obu kończyn górnych (Obszar B Zadanie 1) – należy przez to rozumieć stan potwierdzony zaświadczeniem lekarskim wydanym przez lekarza specjalistę: wrodzony brak lub amputację obu kończyn górnych – co najmniej w obrębie przedramienia, a także dysfunkcję charakteryzującą się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie obu kończyn górnych w stopniu znacznie utrudniającym korzystanie ze standardowego sprzętu elektronicznego, wynikająca ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. porażenia mózgowie, choroby neuromięśniowe).

sprzęt elektroniczny lub jego element lub oprogramowanie (Obszar B Zadanie 1) – należy przez to rozumieć komputer (stacjonarny lub mobilny) lub współpracujące z nim urządzenia i dedykowane oprogramowanie, umożliwiające ograniczanie skutków rodzaju i stopnia niepełnosprawności (z uwzględnieniem definicji urządzeń brajlowskich); głównym kryterium uznania kwalifikowalności danego kosztu są indywidualne i specyficzne dla danego rodzaju dysfunkcji – potrzeby związane z rehabilitacją zawodową i społeczną potencjalnego beneficjenta.

urządzenia brajlowskie – należy przez to rozumieć elektroniczne urządzenia, zdolne tworzyć wypukłą formę informacji wyjściowej, możliwą do odczytania przy pomocy zmysłu dotyku.

osoba w wieku aktywności zawodowej – należy przez to rozumieć osoby od 16 roku życia, które nie osiągnęły wieku emerytalnego.

zatrudnienie – należy przez to rozumieć:

- a) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony lub określony, jednakże nie krótszy niż 3 miesiące,

- b) stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę, jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony; okres ten nie może być krótszy niż 3 miesiące,
- c) działalność rolniczą w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- d) działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców,
- e) zatrudnienie na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy (okresy obowiązywania umów następujących po sobie, sumują się),
- f) w przypadku modułu I także: staż zawodowy w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wolontariat w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jeśli porozumienie z korzystającym obejmuje co najmniej 6 miesięcy i trwa na dzień złożenia wniosku oraz zawarcia umowy dofinansowania, okresy zatrudnienia wnioskodawcy w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres zatrudnienia.

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 2: Dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania.

Maksymalna kwota dofinansowania wynosi: - dla osoby głuchoniewidomej – **4.400 zł**, - dla osoby z dysfunkcją narządu słuchu – **3.300 zł**, - dla pozostałych adresatów obszaru – **2.200zł**. Istnieje możliwość zwiększenia kwoty dofinansowania w indywidualnych przypadkach, maksymalnie o 100%, wyłącznie w przypadku, gdy poziom dysfunkcji narządu wzroku lub słuchu wymaga zwiększenia liczby godzin szkolenia.

Zadanie nie ma wymaganego udziału własnego.

Częstotliwość udzielenia pomocy – pomoc może być udzielana po upływie 5 lat od początku roku następującego po roku w którym udzielono pomocy.

Adresatem programu jest osoba niepełnosprawna, która:

1. posiada znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności,
2. jest w wieku do lat 18 lub jest w wieku aktywności zawodowej lub jest zatrudniona,
3. nabyła sprzęt w ramach programu „Aktywny Samorząd” Obszar B.

osoba głuchoniewidoma – należy przez to rozumieć osobę niepełnosprawną, która na skutek równoczesnego uszkodzenia słuchu i wzroku napotyka bardzo duże trudności w wymianie informacji oraz w komunikowaniu się, stan ten musi być potwierdzony w odpowiednim dokumencie lub zaświadczeniu lekarskim.

osoba w wieku aktywności zawodowej – należy przez to rozumieć osoby od 16 roku życia, które nie osiągnęły wieku emerytalnego.

zatrudnienie – należy przez to rozumieć:

- a) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony lub określony, jednakże nie krótszy niż 3 miesiące,
- b) stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę, jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony; okres ten nie może być krótszy niż 3 miesiące,
- c) działalność rolniczą w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- d) działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców,
- e) zatrudnienie na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy (okresy obowiązywania umów następujących po sobie, sumują się),
- f) w przypadku modułu I także: staż zawodowy w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wolontariat w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jeśli porozumienie z korzystającym obejmuje co najmniej 6 miesięcy i trwa na dzień złożenia wniosku oraz zawarcia umowy dofinansowania, okresy zatrudnienia wnioskodawcy w ramach ww. mogą

się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres zatrudnienia.

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 3: Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku.

Maksymalna kwota dofinansowania wynosi: **10.000zł**.

Wysokość minimalnego udziału własnego osoby niepełnosprawnej wynosi **10%** ceny brutto zakupu/usługi.

Częstotliwość udzielenia pomocy – pomoc może być udzielana po upływie 5 lat od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy.

Adresatem programu jest osoba niepełnosprawna, która:

1. posiada umiarkowany stopień niepełnosprawności,
2. posiada dysfunkcję narządu wzroku,
3. jest w wieku aktywności zawodowej lub jest zatrudniona,
4. gdy dysfunkcja narządu wzroku nie jest przyczyną wydania orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, wówczas należy przedłożyć zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające obniżenie ostrości wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,1 lub ma zwężenie pola widzenia do 30 stopni.

dysfunkcji narządu wzroku – należy przez to rozumieć dysfunkcję wzroku stanowiącą powód wydania orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku, gdy orzeczenie jest wydane z innego powodu – także dysfunkcję powodującą obniżenie ostrości wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,1 lub zwężenie pola widzenia do 30 stopni, potwierdzoną zaświadczeniem lekarskim wystawionym przez lekarza okulistę

sprzęt elektroniczny lub jego element lub oprogramowanie – należy przez to rozumieć komputer (stacjonarny lub mobilny) lub współpracujące z nim urządzenia i dedykowane oprogramowanie, umożliwiające ograniczanie skutków rodzaju i stopnia niepełnosprawności (z uwzględnieniem definicji urządzeń brajlowskich); głównym kryterium uznania kwalifikowalności danego kosztu są indywidualne i specyficzne dla danego rodzaju dysfunkcji - potrzeby związane z rehabilitacją zawodową i społeczną potencjalnego beneficjenta.

osoba w wieku aktywności zawodowej – należy przez to rozumieć osoby od 16 roku życia, które nie osiągnęły wieku emerytalnego.

zatrudnienie – należy przez to rozumieć:

a) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony lub określony, jednakże nie krótszy niż 3 miesiące,

- b) stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę, jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony; okres ten nie może być krótszy niż 3 miesiące,
- c) działalność rolniczą w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- d) działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców,
- e) zatrudnienie na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy (okresy obowiązywania umów następujących po sobie, sumują się),
- f) w przypadku modułu I także: staż zawodowy w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wolontariat w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie , jeśli porozumienie z korzystającym obejmuje co najmniej 6 miesięcy i trwa na dzień złożenia wniosku oraz zawarcia umowy dofinansowania, okresy zatrudnienia wnioskodawcy w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres zatrudnienia.

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 4: Pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy.

Maksymalna kwota dofinansowania wynosi: **6.000 zł**.

Wysokość minimalnego udziału własnego osoby niepełnosprawnej wynosi **10%** ceny brutto zakupu/usługi.

Częstotliwość udzielenia pomocy – pomoc może być udzielana po upływie 5 lat od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy.

Adresatem programu jest osoba niepełnosprawna, która:

1. posiada znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności,
2. jest w wieku do lat 18 lub jest w wieku aktywności zawodowej lub jest zatrudniona,
3. posiada dysfunkcję narządu słuchu,
4. posiada trudności w komunikowaniu się za pomocą mowy,
5. gdy dysfunkcja narządu słuchu nie jest przyczyną wydania orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku, gdy orzeczenie jest wydane z innego powodu lub dotyczy osoby niepełnosprawnej w wieku do lat 16 - ubytek słuchu powyżej 70 decybeli (db) w uchu lepszym, stan ten musi być potwierdzony w odpowiednim dokumencie lub zaświadczeniu lekarskim wystawionym przez lekarza specjalistę.

dysfunkcja narządu słuchu (Obszar B Zadanie 4)- należy przez to rozumieć dysfunkcję narządu słuchu stanowiącą powód wydania orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku, gdy orzeczenie jest wydane z innego powodu lub wniosek w Obszarze B Zadanie 4 dotyczy osoby niepełnosprawnej w wieku do lat 16 – ubytek słuchu powyżej 70 decybeli (db) w uchu lepszym, stan ten musi być potwierdzony w odpowiednim dokumencie lub zaświadczeniu wydanym przez lekarza specjalistę.

sprzęt elektroniczny lub jego element lub oprogramowanie (Obszar B Zadanie 4) – należy przez to rozumieć elektroniczne sprzęty i urządzenia lub ich elementy, a także dedykowane oprogramowanie, umożliwiające ograniczanie skutków dysfunkcji narządu słuchu, w tym przede wszystkim sprzęty i urządzenia mobilne (np. laptop, tablet, smartfon); głównym kryterium uznania kwalifikowalności danego kosztu są indywidualne i specyficzne potrzeby związane z rehabilitacją zawodową i społeczną potencjalnego beneficjenta, w tym potrzeba komunikowania się.

osoba w wieku aktywności zawodowej – należy przez to rozumieć osoby od 16 roku życia, które nie osiągnęły wieku emerytalnego.

zatrudnienie – należy przez to rozumieć:

- a) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony lub określony, jednakże nie krótszy niż 3 miesiące,
- b) stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę, jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony; okres ten nie może być krótszy niż 3 miesiące,
- c) działalność rolniczą w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990r. o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- d) działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców,
- e) zatrudnienie na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy (okresy obowiązywania umów następujących po sobie, sumują się),
- f) w przypadku modułu I także: staż zawodowy w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wolontariat w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie , jeśli porozumienie z korzystającym obejmuje co najmniej 6 miesięcy i trwa na dzień złożenia wniosku oraz zawarcia umowy dofinansowania, okresy zatrudnienia wnioskodawcy w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres zatrudnienia.

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

Zadanie 5: Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności.

Maksymalna kwota dofinansowania wynosi: **1.650 zł.**

Wysokość minimalnego udziału własnego osoby niepełnosprawnej wynosi **10%** ceny brutto zakupu/usługi.

Pomoc może być udzielona po zakończeniu okresu gwarancji na przedmiot/usługę wcześniej dofinansowaną.

Adresatem programu jest osoba niepełnosprawna, która:

1. posiada znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności,
2. otrzymała pomoc w ramach programu „Aktywny Samorząd” Moduł I Obszar B Zadanie 1,3 lub 4.

koszty utrzymania sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego (Obszar B Zadanie 5) – należy przez to rozumieć koszty związane z utrzymaniem sprawności technicznej sprzętu elektronicznego, w tym koszt zakupu dodatkowych elementów, służących rozbudowie posiadanego sprzętu lub dodatkowego wyposażenia lub oprogramowania (w celu osiągnięcia optymalnych wymogów technicznych lub dokonania koniecznych aktualizacji, niezbędnych do zachowania funkcjonalności sprzętu lub oprogramowania), a także koszt niezbędnych napraw, przeglądów czy konserwacji; mogą to być również nowsze od tych posiadanych przez wnioskodawcę modele: urządzeń (np. smartfon, tablet, skaner, drukarka, router itp.) lub wersje oprogramowania (opłata subskrypcyjna, aktualizacja do nowszej wersji) itp.,

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 1: Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym.

Maksymalna kwota dofinansowania wynosi – **17.600 zł**, z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania do kwoty rekomendowanej przez eksperta PFRON, jednak nie więcej niż **27.500 zł**. Istnieje możliwość refundacji kosztów dojazdu wnioskodawcy programu na spotkanie z ekspertem PFRON lub kosztów dojazdu eksperta PFRON na spotkanie z wnioskodawcą programu – w zależności od poniesionych kosztów, nie więcej niż 220 zł.

Wysokość minimalnego udziału własnego osoby niepełnosprawnej wynosi 10% ceny brutto zakupu/usługi.

Częstotliwość udzielenia pomocy – ponowna pomoc może być udzielana po upływie 3 lat, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy.

Adresatem programu jest osoba niepełnosprawna, która:

1. posiada znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności,
2. jest zatrudniona lub kontynuuje naukę lub ma potwierdzoną opinię eksperta PFRON z rokowaniem uzyskania zdolności do pracy albo do podjęcia nauki w wyniku wsparcia udzielonego w programie. Posiadanie zlecenia na zaopatrzenie w wyroby medyczne na wózek inwalidzki o napędzie elektrycznym (specjalny) potwierdzone przez NFZ jest traktowane przez MOPS w Kaliszu jak pozytywna opinia eksperta PFRON,
3. jest w wieku do lat 18 lub jest w wieku aktywności zawodowej lub jest zatrudniona,
4. posiada dysfunkcje uniemożliwiające samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym.

wnioskodawca ubiegający się o pomoc w ramach Obszaru C Zadanie 1, 3 i 4 zobowiązany jest dostarczyć wraz z wnioskiem **dwie niezależne oferty** (od dwóch niezależnych sprzedawców/usługodawców), dotyczące wybranego przez siebie przedmiotu dofinansowania.

dysfunkcje uniemożliwiające samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym (Obszar C Zadanie 1) – należy przez to rozumieć sytuację, kiedy stan zdrowia osoby niepełnosprawnej oraz poziom dysfunkcji narządu ruchu wyklucza samodzielne poruszanie się i przemieszczanie przy pomocy ręcznego wózka inwalidzkiego; brak takiej możliwości powinien wynikać z dysfunkcji charakteryzującej się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie co najmniej jednej kończyny dolnej i górnej; stan ten może wynikać ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. amputacje, porażenia mózgowie, choroby neuromięśniowe) i musi być potwierdzony zaświadczeniem lekarskim; oceniając zasadność dofinansowania zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym należy brać pod uwagę, czy:

- a) korzystanie z wózka o napędzie elektrycznym jest wskazane z punktu widzenia procesu rehabilitacji (czy nie spowoduje wstrzymania lub pogorszenia tego procesu),
- b) korzystanie z wózka o napędzie elektrycznym wpłynie niekorzystnie na sprawność kończyn,
- c) istnieją przeciwwskazania do korzystania z wózka o napędzie elektrycznym (np. utraty przytomności, epilepsja),
- d) zakres i rodzaj ograniczeń stanowi poważne utrudnienie w samodzielnym funkcjonowaniu osoby niepełnosprawnej.

ekspert Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Obszar C Zadanie 1) - należy przez to rozumieć lekarza specjalistę z dziedziny rehabilitacji medycznej lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu albo innego lekarza specjalistę w dziedzinie związanej z przedmiotem dofinansowania, lub wskazanego przez dyrektora Oddziału PFRON, posiadającego odpowiednie kwalifikacje pracownika PFRON zatrudnionego na stanowisku ds. CIDON; ekspertem nie może być osoba, która aktualnie oraz w ciągu ostatnich 3lat, była przedstawicielem prawnym lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem firm(y), oferujących sprzedaż towarów/usług będących przedmiotem wniosku ani nie jest i nie był w żaden inny sposób powiązany z zarządem tych firm poprzez np.: związki gospodarcze, rodzinne, osobowe itp.; zlecenie na zaopatrzenie w wyroby medyczne na wózek inwalidzki o napędzie elektrycznym (specjalny) potwierdzone przez Narodowy Fundusz Zdrowia jest traktowane przez realizatora jak pozytywna opinia eksperta PFRON w zakresie rokowania uzyskania przez potencjalnego beneficjenta zdolności do pracy albo do podjęcia nauki w wyniku wsparcia udzielonego w programie; w razie wątpliwości co do tych rokowań, realizator programu może skierować potencjalnego beneficjenta na dodatkowe badania przez eksperta PFRON, będącego lekarzem specjalistą; ekspert PFRON będący pracownikiem PFRON zatrudnionym na stanowisku ds. CIDON rekomenduje kwotę dofinansowania, jeśli przekracza ona kwotę wskazana w ustępie 9 punkt 3 litera a ujętą w dokumencie Kierunki działań oraz warunki brzegowe obowiązujące realizatorów programu „Aktywny samorząd” w 2024 roku.)

nauka (Obszar C Zadanie 1) – należy przez to rozumieć naukę w ramach każdej z form edukacji przewidzianych w art. 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe, a także w szkole wyższej lub w ramach przewodu doktorskiego otwartego poza studiami doktoranckimi.

wózek inwalidzki o napędzie elektrycznym – należy przez to rozumieć wózek inwalidzki wyposażony w napęd elektryczny i akumulatory, przeznaczony do przemieszczania się głównie wewnątrz, ale także na zewnątrz pomieszczeń, wraz z wyposażeniem, także dodatkowym, również z pomocą opiekuna; wózek poprawia lub utrzymuje wydolność osoby niepełnosprawnej ruchowo w zakresie mobilności użytecznej w czynnościach codziennych i samoobsłudze, a także uczestniczenia społecznego (w szczególności uczestniczenia w edukacji, wykonywania pracy zarobkowej).

osoba w wieku aktywności zawodowej – należy przez to rozumieć osoby od 16 roku życia, które nie osiągnęły wieku emerytalnego.

zatrudnienie – należy przez to rozumieć:

- a) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony lub określony, jednakże nie krótszy niż 3 miesiące,

- b) stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę, jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony; okres ten nie może być krótszy niż 3 miesiące,
- c) działalność rolniczą w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- d) działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców,
- e) zatrudnienie na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy (okresy obowiązywania umów następujących po sobie, sumują się),
- f) w przypadku modułu I także: staż zawodowy w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wolontariat w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie , jeśli porozumienie z korzystającym obejmuje co najmniej 6 miesięcy i trwa na dzień złożenia wniosku oraz zawarcia umowy dofinansowania, okresy zatrudnienia wnioskodawcy w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres zatrudnienia.

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Maksymalna kwota dofinansowania wynosi – **3.850 zł**, z czego na zakup jednego akumulatora – nie więcej niż **1.100 zł**

Zadanie nie ma wymaganego udziału własnego.

Częstotliwość udzielenia pomocy – pomoc może być udzielana po zakończeniu okresu gwarancji na przedmiot/usługę wcześniej dofinansowaną.

Adresatem programu jest osoba niepełnosprawna, która:

posiada znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności oraz, która jest posiadaczem skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym.

skuter o napędzie elektrycznym – należy przez to rozumieć czterokołowy lub trzykołowy skuter/pojazd o napędzie elektrycznym, także składany/kompaktowy, pełniący funkcję wózka inwalidzkiego przeznaczonego dla osoby niepełnosprawnej ruchowo do poruszania się, także z pomocą opiekuna; skuter wyposażony jest m.in. w oddzielną, nastawną kolumnę kierownicy.

wózek inwalidzki o napędzie elektrycznym – należy przez to rozumieć wózek inwalidzki wyposażony w napęd elektryczny i akumulatory, przeznaczony do przemieszczania się głównie wewnątrz, ale także na zewnątrz pomieszczeń, wraz z wyposażeniem, także dodatkowym, również z pomocą opiekuna; wózek poprawia lub utrzymuje wydolność osoby niepełnosprawnej ruchowo w zakresie mobilności użytecznej w czynnościach codziennych i samoobsłudze, a także uczestniczenia społecznego (w szczególności uczestniczenia w edukacji, wykonywania pracy zarobkowej);

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 3: Pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności.

Maksymalna kwota dofinansowania wynosi – przy amputacji:

- w zakresie ręki – **13.200 zł**,
- przedramienia – **28.600 zł**,
- ramienia lub wyłuszczeniu w stawie barkowym – **33.000 zł**,
- na poziomie stopy lub podudzia – **19.800 zł**,
- na wysokości uda (także przez staw kolanowy) – **27.500 zł**,
- uda lub wyłuszczeniu w stawie biodrowym – **33.000 zł**,

z możliwością zwiększenia w wyjątkowych przypadkach kwoty dofinansowania przez realizatora programu do kwoty rekomendowanej przez eksperta PFRON i wyłącznie wtedy, gdy celowość zwiększenia jakości protezy do poziomu IV (dla zdolności do pracy wnioskodawcy), zostanie zarekomendowana przez eksperta PFRON, jednak nie więcej niż do trzykrotności kwot wskazanych powyżej.

Istnieje możliwość refundacji kosztów dojazdu wnioskodawcy programu na spotkanie z ekspertem PFRON lub kosztów dojazdu eksperta PFRON na spotkanie z wnioskodawcą programu – w zależności od poniesionych kosztów, nie więcej niż 220 zł. Wysokość minimalnego udziału własnego osoby niepełnosprawnej wynosi 10% ceny brutto zakupu/usługi.

Częstotliwość udzielania pomocy – pomoc może być udzielana po upływie 3 lat, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy.

Adresatem programu jest osoba niepełnosprawna, która:

1. posiada stopień niepełnosprawności,
2. jest w wieku aktywności zawodowej lub jest zatrudniona,
3. posiada potwierdzoną opinię przez eksperta PFRON o stabilności procesu chorobowego,
4. posiada potwierdzoną przez eksperta PFRON opinię o rokowaniu uzyskania zdolności do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie.

wnioskodawca ubiegający się o pomoc w ramach Obszaru C Zadanie 1, 3 i 4 zobowiązany jest dostarczyć wraz z wnioskiem **dwie niezależne oferty** (od dwóch niezależnych sprzedawców/usługodawców), dotyczące wybranego przez siebie przedmiotu dofinansowania.

ekspert Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Obszar C Zadanie 3) – należy przez to rozumieć konsultanta wojewódzkiego z dziedziny rehabilitacji medycznej lub ortopedii i traumatologii albo innego specjalistę w tych dziedzinach, wskazanego przez jednego z wymienionych konsultantów wojewódzkich, który prowadzi na terenie danego województwa długotrwałą opiekę protetyczną nad osobami po amputacjach kończyn; ekspertem nie może być osoba, która aktualnie oraz w ciągu ostatnich trzech lat, była przedstawicielem prawnym lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem protezowni (zakładu ortopedycznego); ekspertom PFRON przysługuje wynagrodzenie za wydanie opinii do wniosku zakwalifikowanego do dofinansowania, w zakresie:

- a) stabilności procesu chorobowego wnioskodawcy,
  - b) rokowań, co do zdolności wnioskodawcy do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie,
- oraz o ile dotyczy:
- c) celowości zwiększenia jakości protezy do poziomu IV(dla zdolności do pracy wnioskodawcy) i zwiększenia kwoty dofinansowania;

poziom jakości protezy kończyny górnej – należy przez to rozumieć:

- a) poziom I - prosta proteza o funkcji głównie kosmetycznej ewentualnie z najprostszymi elementami mechanicznego ustawiania pozycji łokcia i nadgarstka; do wykonania w ramach limitu NFZ; nie przywraca nawet podstawowych funkcji utraconej ręki,
- b) poziom II - proteza z prostymi elementami mechanicznymi oraz standardowym zawieszeniem na kikucie; w zasadzie możliwa do wykonania w ramach NFZ z niewielką dopłatą; nie uniezależnia pacjenta od otoczenia w stopniu wystarczającym dla podjęcia aktywności zawodowej,
- c) poziom III - proteza z precyzyjnymi elementami mechanicznymi oraz nowoczesnym zawieszeniem kikuta (także z wykorzystaniem technologii silikonowej) oraz bardzo dobrym wykończeniem kosmetycznym; uniezależnia pacjenta od otoczenia w stopniu umożliwiającym podjęcie aktywności zawodowej,
- d) poziom IV - proteza z elementami bioelektrycznymi (lub elementy kombinowane bioelektryczne i mechaniczne - tzw. hybrydowa); proteza w części bioelektrycznej sterowana impulsami z zachowanych grup mięśniowych; w znacznym stopniu pozwala na uniezależnienie się od otoczenia, jednak nie zawsze jest akceptowana przez pacjentów, w szczególności z powodu znacznej wagi.

poziom jakości protez kończyny dolnej – należy przez to rozumieć:

- a) poziom I - proteza wykonana w ramach limitu NFZ; posiada najprostsze elementy mechaniczne; nie daje możliwości lokomocyjnych dla codziennego funkcjonowania pacjenta,
- b) poziom II - poziom podstawowy umożliwiający w miarę sprawne poruszanie się pacjenta; proteza taka jednak nie daje rzeczywistych możliwości intensywnego, bezpiecznego jej użytkowania potrzebnego do codziennej aktywności zawodowej,

c) poziom III - poziom bardzo dobry; proteza taka wykonana na nowoczesnych elementach (stopa, staw kolanowy) oraz posiadająca bardzo dobre zawieszenie w leju, także na elementach silikonowych; w tej grupie protez pacjent może otrzymać zaopatrzenie zapewniające takie możliwości lokomocyjne, aby mógł podjąć lub kontynuować aktywność zawodową,

d) poziom IV - grupa najnowocześniejszych w świecie protez, także z elementami sterowanymi cyfrowo, z wielowarstwowymi lejami oraz najlżejszymi elementami nośnymi; umożliwiają w niektórych przypadkach także aktywność sportową i rekreacyjną pacjentów.

proteza kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (Obszar C Zadanie 3) – należy przez to rozumieć protezę/protezy kończyny górnej i/lub dolnej na III lub IV poziomie jakości protez.

osoba w wieku aktywności zawodowej – należy przez to rozumieć osoby od 16 roku życia, które nie osiągnęły wieku emerytalnego.

zatrudnienie – należy przez to rozumieć:

a) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony lub określony, jednakże nie krótszy niż 3 miesiące,

b) stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę, jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony; okres ten nie może być krótszy niż 3 miesiące,

c) działalność rolniczą w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników,

d) działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców,

e) zatrudnienie na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy (okresy obowiązywania umów następujących po sobie, sumują się),

f) w przypadku modułu I także: staż zawodowy w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wolontariat w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jeżeli porozumienie z korzystającym obejmuje co najmniej 6 miesięcy i trwa na dzień złożenia wniosku oraz zawarcia umowy dofinansowania, okresy zatrudnienia wnioskodawcy w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres zatrudnienia.

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 4: Pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości), adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności.

Maksymalna kwota dofinansowania wynosi – przy amputacji:

- w zakresie ręki – **3.960 zł**,
- przedramienia – **8.580 zł**,
- ramienia lub wyłuszczeniu w stawie barkowym – **9.900 zł**,
- na poziomie stopy lub podudzia – **5.940 zł**,
- na wysokości uda (także przez staw kolanowy) – **8.250 zł**,
- uda lub wyłuszczeniu w stawie biodrowym – **9.900 zł**,

Częstotliwość udzielenia pomocy – pomoc może być udzielana po zakończeniu okresu gwarancji na przedmiot/usługę wcześniej dofinansowaną.

Istnieje możliwość refundacji kosztów dojazdu wnioskodawcy programu na spotkanie z ekspertem PFRON lub kosztów dojazdu eksperta PFRON na spotkanie z wnioskodawcą programu – w zależności od poniesionych kosztów, nie więcej niż 220 zł.

Wysokość minimalnego udziału własnego osoby niepełnosprawnej wynosi **10%** ceny brutto zakupu/usługi.

Adresatem programu jest osoba niepełnosprawna, która:

1. posiada stopień niepełnosprawności,
2. jest w wieku aktywności zawodowej lub jest zatrudniona,
3. posiada potwierdzoną opinię przez eksperta PFRON o stabilności procesu chorobowego,
4. posiada potwierdzoną przez eksperta PFRON opinie o rokowaniu uzyskania zdolności do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie.

wnioskodawca ubiegający się o pomoc w ramach Obszaru C Zadanie 1, 3 i 4 zobowiązany jest dostarczyć wraz z wnioskiem **dwie niezależne oferty** (od dwóch niezależnych sprzedawców/usługodawców), dotyczące wybranego przez siebie przedmiotu dofinansowania.

ekspert Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Obszar C Zadanie 4) – należy przez to rozumieć konsultanta wojewódzkiego z dziedziny rehabilitacji medycznej lub ortopedii i traumatologii albo innego specjalistę w tych dziedzinach, wskazanego przez jednego z wymienionych konsultantów wojewódzkich, który prowadzi na terenie danego województwa długotrwałą opiekę protetyczną nad osobami po amputacjach kończyn; ekspertem nie może być osoba, która aktualnie oraz w ciągu ostatnich trzech lat, była przedstawicielem prawnym lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź

zarządzających lub pracownikiem protezowni (zakładu ortopedycznego); ekspertom PFRON przysługuje wynagrodzenie za wydanie opinii do wniosku zakwalifikowanego do dofinansowania, w zakresie:

- a) stabilności procesu chorobowego wnioskodawcy,
- b) rokowań, co do zdolności wnioskodawcy do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie,

oraz o ile dotyczy:

- c) celowości zwiększenia jakości protezy do poziomu IV(dla zdolności do pracy wnioskodawcy) i zwiększenia kwoty dofinansowania;

osoba w wieku aktywności zawodowej – należy przez to rozumieć osoby od 16 roku życia, które nie osiągnęły wieku emerytalnego.

zatrudnienie – należy przez to rozumieć:

- a) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony lub określony, jednakże nie krótszy niż 3 miesiące,
- b) stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę, jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony; okres ten nie może być krótszy niż 3 miesiące,
- c) działalność rolniczą w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- d) działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców,
- e) zatrudnienie na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy (okresy obowiązywania umów następujących po sobie, sumują się),
- f) w przypadku modułu I także: staż zawodowy w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wolontariat w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jeśli porozumienie z korzystającym obejmuje co najmniej 6 miesięcy i trwa na dzień złożenia wniosku oraz zawarcia umowy dofinansowania, okresy zatrudnienia wnioskodawcy w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres zatrudnienia.

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

Zadanie 5: pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania.

Maksymalna kwota dofinansowania wynosi – **8.250 zł**.

Częstotliwość udzielania pomocy – pomoc może być udzielana po upływie 3 lat, licząc od początku roku następującego po roku, w którym udzielono pomocy.

Wysokość minimalnego udziału własnego osoby niepełnosprawnej wynosi **10%** ceny brutto zakupu/usługi.

Adresatem programu jest osoba niepełnosprawna która:

1. posiada znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności,
2. jest w wieku do lat 18 lub jest w wieku aktywności zawodowej lub jest zatrudniona,
3. posiada dysfunkcję narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się,
4. posiada zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie skutera o napędzie elektrycznym lub wózka ręcznego z oprzyrządowaniem elektrycznym.

zgoda lekarza specjalisty na użytkowanie skutera o napędzie elektrycznym lub wózka ręcznego z oprzyrządowaniem elektrycznym (w przypadku Obszaru C Zadanie 5) – należy przez to rozumieć pozytywną opinię lekarza w zakresie wskazanym poniżej lit. b-e .

dysfunkcja narządu ruchu powodującej problemy w samodzielnym przemieszczaniu się (Obszar C Zadanie 5) – należy przez to rozumieć sytuację, kiedy stan zdrowia osoby niepełnosprawnej oraz poziom dysfunkcji narządu ruchu wyklucza samodzielne poruszanie się i przemieszczanie się na zewnątrz; brak takiej możliwości powinien wynikać z dysfunkcji charakteryzującej się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie kończyn dolnych; stan ten może wynikać ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. amputacje, porażenia mózgowie, choroby neuromięśniowe) i musi być potwierdzony zaświadczeniem lekarza specjalisty, który oceniając zasadność wyposażenia osoby niepełnosprawnej w przedmiot dofinansowania potwierdzi, iż:

- a) osoba niepełnosprawna nie ma możliwości samodzielnego poruszania się i przemieszczania się,
- b) zakres i rodzaj ograniczeń ruchowych osoby ubiegającej się o pomoc, stanowią poważne utrudnienia w samodzielnym funkcjonowaniu osoby niepełnosprawnej,
- c) korzystanie z przedmiotu dofinansowania jest wskazane z punktu widzenia procesu rehabilitacji (nie spowoduje wstrzymania lub pogorszenia tego procesu),

d) korzystanie z przedmiotu dofinansowania nie wpłynie niekorzystnie na sprawność kończyn,

e) nie ma przeciwwskazań medycznych do korzystania z przedmiotu dofinansowania.

wózek ręczny z oprzyrządowaniem elektrycznym – należy przez to rozumieć wózek inwalidzki, w tym aktywny, wyposażony w przystawne elementy/osprzęt (napęd elektryczny wraz z wyposażeniem, także dodatkowym), zwiększające mobilność osoby niepełnosprawnej i umożliwiające samodzielne lub przy pomocy opiekuna przemieszczanie się.

oprzyrządowanie elektryczne do wózka ręcznego (Obszar C Zadanie5) – należy przez to rozumieć przystawne elementy/osprzęt (napęd elektryczny wraz z wyposażeniem, także dodatkowym) możliwe do zamontowania w standardowym wózku inwalidzkim (ręcznym), gwarantujące maksymalne odciążenie przy jeździe, pchaniu lub hamowaniu wózka, także na nierównych nawierzchniach, zwiększające mobilność osoby niepełnosprawnej i umożliwiające samodzielne przemieszczanie się.

skuter o napędzie elektrycznym – należy przez to rozumieć czterokołowy lub trzykołowy skuter/pojazd o napędzie elektrycznym, także składany/kompaktowy, pełniący funkcję wózka inwalidzkiego przeznaczonego dla osoby niepełnosprawnej ruchowo do poruszania się, także z pomocą opiekuna; skuter wyposażony jest m.in. w oddzielną, nastawną kolumnę kierownicy.

osoba w wieku aktywności zawodowej – należy przez to rozumieć osoby od 16 roku życia, które nie osiągnęły wieku emerytalnego.

zatrudnienie – należy przez to rozumieć:

a) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony lub określony, jednakże nie krótszy niż 3 miesiące,

b) stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę, jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony; okres ten nie może być krótszy niż 3 miesiące,

c) działalność rolniczą w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników,

d) działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców,

e) zatrudnienie na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy (okresy obowiązywania umów następujących po sobie, sumują się),

f) w przypadku modułu I także: staż zawodowy w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wolontariat w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jeżeli porozumienie z korzystającym obejmuje co najmniej 6 miesięcy i trwa na dzień złożenia wniosku oraz zawarcia umowy dofinansowania, okresy zatrudnienia wnioskodawcy w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres zatrudnienia.

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką), adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka.

Maksymalna kwota dofinansowania wynosi **330 zł**, miesięcznie - tytułem kosztów opieki nad jedną (każdą) osobą zależną.

Wysokość minimalnego udziału własnego osoby niepełnosprawnej wynosi **10%** kosztów opieki dla osoby zależnej.

Adresatem programu jest osoba niepełnosprawna, która:

1. posiada znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności,
2. jest aktywna zawodowo,
3. pełni rolę przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego dziecka.

aktywność zawodowa – należy przez to rozumieć:

- a) zatrudnienie, lub
- b) rejestrację w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna, lub
- c) rejestrację w urzędzie pracy jako osoba poszukująca pracy i nie pozostająca w zatrudnieniu, okresy aktywności zawodowej w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres aktywności;

koszty zapewnienia opieki dla osoby zależnej (Obszar D) – należy przez to rozumieć koszty związane z pobytem dziecka w żłobku, przedszkolu, klubie dziecięcym, punkcie przedszkolnym, zespole wychowania przedszkolnego, oddziale przedszkolnym w szkole (opłaty potwierdzone dokumentem finansowym wystawionym przez daną placówkę, np. opłata stała za pobyt lub wyżywienie, na Radę Rodziców), a także koszty sprawowania opieki przez dziennego opiekuna lub nianię.

osoba zależna (Obszar D) - należy przez to rozumieć dziecko będące pod opieką wnioskodawcy i przebywające w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką w ramach: klubu dziecięcego, punktu przedszkolnego, zespołu wychowania przedszkolnego, oddziału przedszkolnego w szkole, a także pod opieką dziennego opiekuna lub niani (w przypadku dzieci w wieku pozwalającym na przyjęcie do żłobka lub przedszkola lub klubu dziecięcego, punktu przedszkolnego, zespołu wychowania przedszkolnego, oddziału przedszkolnego w szkole).

zatrudnienie – należy przez to rozumieć:

- a) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony lub określony, jednakże nie krótszy niż 3 miesiące,
- b) stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę, jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony; okres ten nie może być krótszy niż 3 miesiące,

- c) działalność rolniczą w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 r. o ubezpieczeniu społecznym rolników,
- d) działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców,
- e) zatrudnienie na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy (okresy obowiązywania umów następujących po sobie, sumują się),
- f) w przypadku modułu I także: staż zawodowy w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, wolontariat w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie , jeśli porozumienie z korzystającym obejmuje co najmniej 6 miesięcy i trwa na dzień złożenia wniosku oraz zawarcia umowy dofinansowania, okresy zatrudnienia wnioskodawcy w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres zatrudnienia.

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową, w tym:

Obszar E - pomoc w kontynuowaniu rehabilitacji w formie wentylacji domowej, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności lub z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia), które korzystają z koncentratora tlenu lub respiratora w ramach świadczenia udzielanego przez ośrodek domowego leczenia tlenem lub ośrodek wentylacji domowej, tj. pod opieką zespołu długoterminowej opieki domowej dla pacjentów wentylowanych mechanicznie lub pod opieką poradni /ośrodka/zespołu domowego leczenia tlenem.

Maksymalna kwota dofinansowania wynosi **100 zł** miesięcznie w formie dodatku na pokrycie kosztów opłaty za energię elektryczną (poniesionych od 01 lipca 2024r.) w związku z użytkowaniem koncentratora tlenu lub respiratora. Okres objęty refundacją kosztów opłaty za energię nie może być dłuższy niż 6 miesięcy (600 zł) i krótszy niż 3 miesiące (300 zł).

Zadanie nie ma wymaganego udziału własnego.

Adresatem programu jest osoba niepełnosprawna, która:

1. posiada stopień niepełnosprawności, a w przypadku osób do 16 roku życia orzeczenie o niepełnosprawnością
2. korzysta z koncentratora tlenu lub respiratora w ramach świadczenia udzielonego przez ośrodek domowego leczenia tlenem lub ośrodek wentylacji domowej, czyli będąca pod opieką poradni, ośrodka albo zespołu domowego leczenia tlenem.

opłaty za energię elektryczną (Obszar E) – należy przez to rozumieć kwotę przeznaczoną na wydatki wnioskodawcy związane z opłatą energii elektrycznej w związku z użytkowaniem koncentratora tlenu lub respiratora, przy czym dodatek może zostać przyznany, o ile wydatek został poniesiony nie wcześniej niż w dniu 1 lipca 2024 roku; udzielone wsparcie nie wymaga rozliczenia dowodami księgowymi/dokumentami finansowymi;